

KMEČKE PESMI

Tone Pavček

PREŠERNA

Zdaj pri nas ženó
trte za novino
in ljudje pijo
iz litra staro vino.

Zdaj je tisti čas,
ko prav vse se ženi,
ko za dolg obraz
se nihče ne meni.

Ej, in v meni vre,
ustne so spočite.
Daj, srce, deklè,
grudi valovite

in pojdiva kam
med mladó zelenje,
da spoznava tam
srečo in življenje.

Naj še vonj ljudi
v tem pomladnem letu
enkrat zadiši
po vsem božjem svetu!

Saj je tisti čas,
ko prav vse se ženi,
ko za dolg obraz
se nihče ne zmeni.

ŽALOSTNA

Tam na koncu poljá
oreh, že suh, stoji,
resen, temàn in strog
kakor nagrobni križ.

Ni vse tako, kot se zdi
brezskrbno, veselo:
mnogim se je življenje zapelo,
da človeka boli.

In naprej ne gredo
in nazaj ni poti.
Kakor na mestu drevo
štejejo svoje dni.

Človek je čuden patron,
ki ga ne moreš umeti:
oni za božji lon
ne morejo živeti.

Saj jim je vedno težko,
saj jih vedno boli,
ker že dolgo vedo,
da so na koncu poti.

Tam na koncu poljá
oreh, že suh, stoji,
resen, temàn in strog
kakor nagrobni križ.

Pri nas življenje teče kakor vino
 iz laja v prazne sode na jesen.
 Pri nas srca ne skrivamo v črnino,
 čeprav ni vsak pošten in ne iskren.

Pa vendarle nikjer ni v srcu mraza,
 je le svetloba širnega polja,
 kot ni v življenju zmage ne poraza,
 ker eno z drugim sproti se ravna.

Tako vsegà je tu in z vsem je delo.
 Tako smo kot trobentice ljudje:
 ta piska žalostno, a ta veselo,
 a tretja niti piskati ne ve.

Pa se samo v pomladi komu stoži,
 ker je morda podvomil v svojo pot,
 da še mladost in moč tako ne kroži,
 kot gre kozarec po mizi naokrog.

Saj je lepo, ko v poznem se večeru
 fant prvič k oknu deklice poda,
 ko sam trepeče v blaženem nemiru,
 a ona še poljublja ti ne zna.

In ustnice so temne še in vlažne —
 nekoč krog njih bo črna njiva gub,
 in ni v pogledih še besede lažne —
 nekoč bo laž in skrb, morda obup.

Življenje konji so in voz na poti,
 ki v zaželeno daljo ropota.
 Tegà povozi, drug se v smeri zmoti,
 a slednji se do konca pripelja.

Da pa izmeriš cesto in daljino,
 potrebno je srce in mnogo dni,
 da človek dozori kot v sodu vino,
 ki s časom barvo in okus dobi.

Vso noč meh poje zaporedom,
vso noč harmonika igra.
Kot da ta fant pod milim nebom
ničesar drugega ne zna.

Vso noč le žalostne, otožne
o ljubi s sinjimi očmi.
Kot tipke bi bilè nezmožne
igrati take za ljudi.

Že res, da zdaj smo v mladem letu,
ko zeleni po vseh bregéh,
ko zasvetila se dekletu
je prva iskrica v očeh,

pa le ne gre takole peti
na isto vižo vse noči,
saj mora človek razúmeti,
da enkrat in ne sam živi.

Saj je še toliko povesti
in toliko neznanih not,
da res ne gre se ustavljati na cesti,
ko še do njih ne veš za pot.

Zatorej konje v dir poženi,
naj mine neveseli kraj
in sebi pa ljudem poštenim
drugačno pesem zaigraj.